

UZASADNIENIE

W dniu 14 sierpnia 2014r. do Prokuratury Rejonowej w Ś., za pośrednictwem Prokuratury Okręgowej w Ś., wpłynęło zawiadomienie pokrzywdzonego P. O.o podejrzewającego popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k., w którym zarzucono Prokuratorowi Prokuratury Rejonowej w D.przekroczenie uprawnień i niedopełnienie obowiązków służbowych w prowadzonym postępowaniu o sygn. akt 2 Ds. (...), które zakończono wydaniem w dniu 27 czerwca 2014r. postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa.

Postanowieniem z dnia 8 września 2014r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Ś.w sprawie sygn. akt 3 Ds.(...) odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w D., poprzez nieprawidłowe prowadzenie postępowania o sygn. 2 Ds. (...), na szkodę interesu prywatnego P. O.tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k., wobec braku znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.).

W uzasadnieniu postanowienia wskazano, iż w wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że w Prokuraturze Rejonowej w D.prowadzone było postępowanie pod sygn. 2 Ds. (...). Postępowanie to dotyczyło przekroczenia uprawnień przez Prokuratorów Prokuratury Rejonowej w K., poprzez nieprawidłowe prowadzenie postępowania w sprawie o sygn. akt 2 Ds. (...),dotyczącego niedopełnienia obowiązków przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w K.w okresie od 29 kwietnia 2013r. do 19 września 2013r. Postępowanie to zakończone zostało wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o czyn z art. 231 § 1 k.k. Podniesiono, iż w niniejszej sprawie analiza zgromadzonego materiału dowodowego nie potwierdziła, aby Prokurator Prokuratury Rejonowej w D.swoim zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 231 § 1 k.k.

W szczególności wskazano, iż do kompetencji Prokuratora Prokuratury Rejonowej w K.należało rozpatrzenie oraz wydanie merytorycznej w przedmiotowej sprawie o sygn. 2 Ds. (...), która to decyzja utrzymana została w mocy przez Sąd, a prokurator Prokuratury Rejonowej w D. ocenił postępowanie tego prokuratora jako prawidłowe, nie dopatrując się zachowań wyczerpujących znamiona czynu z art. 231 § 1 k.k. i wydał w tym zakresie postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa. Zwrócono również uwagę, iż sam fakt, że orzeczenie zapadłe w analizowanej sprawie pozostaje w opozycji z twierdzeniami zawiadamiającego, nie może być automatycznie podstawą do uznania, że rozstrzygnięcie merytoryczne, zapadło w wyniku zachowania wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 231 k.k.

Na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś. w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa w ustawowym terminie zażalenie złożył P. O.wnosząc (jak wynika z treści zażalenia) o jego uchylenie i wszczęcie śledztwa w sprawie. Skarżący wskazał, iż wnosi o ponowną kwalifikację prawną czynu, przeprowadzenie czynności względem wyjaśnienia zaniechania czynności sprawdzających, dotyczących okoliczności uzyskania poświadczenia prezentaty ZUS K., widniejącego na blankiecie, ostemplowanego datą 27 sierpnia 2013r., dotyczącego wpływu wezwania do potrącenia z renty bądź emerytury raty alimentacyjnej dłużnikowi T. O., wydane dnia 27 sierpnia 2013r. w postępowaniu egzekucyjnym KMP (...),prowadzone przez H. S., komornika sądowego działającego przy Sądzie Rejonowym w K.podczas gdy data faktycznego wpływu przedmiotowego wezwania do ZUS to 2 września 2013r., przeprowadzenia dowodu z zaświadczenia uzyskanego osobiście przez skarżącego

z ZUS Oddział W.oraz przeprowadzenia dowodu z treści załączonych pism. Skarżący zarzucił wysnucie błędnych wniosków, wynikłych z chybienia kwalifikacji prawnej przedmiotowego przestępstwa z art. 239 § 1 k.k., którego okoliczności zajścia opisał w treści swojego zawiadomienia oraz brak przeprowadzenia czynności wyjaśniających zaszłe okoliczności, wobec wykazanego przestępstwa z art. 239 § 1 k.k., popełnionego przez prokuratorów Prokuratury Rejonowej w K.– J. S.i A. G., kierujących tokiem postępowania sprawdzającego sygn. akt 2 Ds. (...), którzy w ocenie skarżącego uchylając się od przeprowadzenia czynności sprawdzających, udaremnili w ten sposób ujawnienie popełnionego przez H. S.przestępstwa z art. 270 § 1 k.k. i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Ś. przekazując powyższe zażalenie wniósł o jego nieuwzględnienie i utrzymanie w mocy. W uzasadnieniu wskazał, iż poczynione w toku przeprowadzonego postępowania sprawdzającego czynności pozwoliły na jednoznaczne stwierdzenie, iż w zachowaniu Prokuratora Prokuratury Rejonowej w D. brak jest ustawowych znamion czynu zabronionego. Podniesiono także, że Prokurator był w pełni uprawniony do podjęcia decyzji merytorycznej kończącej prowadzone postępowanie przygotowawcze i w tym zakresie nie można mówić o przekroczeniu przez niego uprawnień, czy też niedopełnieniu obowiązków. Zwrócono również uwagę, iż wbrew twierdzeniom podnoszonym przez pokrzywdzonego w zażaleniu postępowanie w sprawie sygn. akt 3 Ds. (...) nie dotyczyło przekroczenia uprawnień przez prokuratorów Prokuratury Rejonowej w K..

W toku przeprowadzonych czynności ustalono, iż wyrokiem Sądu Rejonowego w K.z dnia 18 kwietnia 2013r. w sprawie sygn. akt III RC (...) zasądzono od pozwanego T. O. rentę alimentacyjną na rzecz powoda P. O. w kwocie po 300 zł miesięcznie do dnia 31 lipca 2013r. oraz w kwocie po 650 zł miesięcznie od dnia 1 sierpnia 2013r., do rąk P. O. każdego następującego po sobie miesiąca z góry najpóźniej do dnia 15-go z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w terminie płatności którejkolwiek z rat poczynając od dnia 15 listopada 2012r.

Następnie w dniu 29 kwietnia 2013r. P. O. u komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. złożył wniosek o egzekwowanie alimentów na kwotę 300 zł miesięcznie dołączając stosowne wyroki, co było podstawą do wszczęcia postępowania egzekucyjnego o sygn. akt KMP (...). W trakcie tego postępowania wszystkie czynności były realizowane na bieżąco zgodnie z obowiązującymi procedurami na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Wydawane były i wysyłane postanowienia i zawiadomienia w sprawie, między innymi w dniu 16 maja 2013r. wydano zawiadomienie o zajęciu rachunku dłużnika, które następnie wstrzymano w dniu 27 maja 2013r. z uwagi na wpłatę własną dłużnika w kwocie 700 zł. W miesiącu lipcu 2013r. wydano informacje o stanie zaległości dla stron. Następnie w dniu 27 sierpnia 2013r. P. O. złożył wniosek o zmianę wysokości alimentów na 650 zł, w związku z czym komornik w tym samym dniu wydał stosowne postanowienie o zajęciu rachunku bankowego i świadczenia ZUS dłużnika. Przedmiotowe postanowienia zawierały właściwą kwotę tj. 650 zł, zgodnie z wnioskiem P. O., jednak we wrześniu 2013r. wskazane instytucje zrealizowały zajęcia do kwot wynikających z wcześniejszych zajęć tj. 300 zł, a wyrównania dokonano by z chwilą zarejestrowania nowych zajęć przez te instytucje. P. O. tymczasem, przeświadczony o przewlekaniu sprawy, w dniu 19 września 2013r. zawniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego i oświadczył jednocześnie, że przekaze sprawę innemu komornikowi, co też uczynił korzystając ze swoich praw.

W konsekwencji tych wydarzeń P. O. złożył zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa polegającego na niedopełnieniu obowiązków przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. w okresie od 29 kwietnia 2013r. do 19 września 2013r. w toku postępowania sygn. KMP (...) przez umyślne i celowe przewlekanie egzekucji alimentów tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. Postanowieniem z dnia 21 listopada 2013r. (sygn. akt 2 Ds. (...)) Prokurator Prokuratury Rejonowej w K. odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie o czyn z art. 231 § 1 k.k. wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego.

W ustawowo przewidzianym terminie zażalenie na powyższe postanowienie wniósł P. O.. Postanowieniem Sądu Rejonowego w K.z dnia 31 marca 2014r. w sprawie sygn. akt VI Kp (...) utrzymano w mocy zaskarżone postanowienie. W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, iż w zaskarżonym rozstrzygnięciu oskarżyciel publiczny chronologicznie i pełnie wskazał na wszelkie okoliczności, które jego zdaniem nakazywały odmówienie wszczęcia śledztwa w sprawie, a podniesione przez skarżącego w zażaleniu argumenty Sąd uznał za chybione. W ocenie Sądu Rejonowego w K. postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone kompleksowo, a w jego toku po wyczerpaniu wszelkich środków dowodowych mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, nie zdołano ustalić, by Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w K. umyślnie, bądź celowo przewlekał postępowanie egzekucyjne

w sprawie o sygn. akt (...)działając tym samym na szkodę P. O.. Wręcz przeciwnie, jak wskazał Sąd, z analizy zgromadzonego materiału dowodowego, wynika, że organ egzekucyjny podejmował działania bez zbędnej zwłoki, uwzględniając każdorazowo stanowisko i zarzuty wierzyciela, czyniąc przy tym jednocześnie starania mające na celu możliwie najpełniejsze zaspokojenie jego roszczeń.

W dniu 17 kwietnia 2014r. P. O.wniósł do Sądu Rejonowego w K.subsydiarny akt oskarżenia przeciwko H. S.(Komornikowi Sądowemu przy Sadzie Rejonowym w K.) oskarżając go o popełnienie czynu z art. 270 § 1 k.k. Zarządzeniem z dnia 11 lipca 2014r. w sprawie sygn. akt (...)na podstawie art. 55 § 1 k.p.k. odmówiono dopuszczenia oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego P. O.do udziału w postępowaniu przeciwko oskarżonemu H. S..

Następnie w dniu 7 maja 2014r. P. O.złożył zawiadomienie o przestępstwie przekroczenia uprawnień przez Prokuratora Prokuratury w K. J. S.oraz Prokuratora Rejonowego wK., poprzez nieprawidłowe prowadzenie postępowania w sprawie o sygn. akt 2 Ds. (...). Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2014r. Prokurator Prokuratury Rejonowej wD.odmówiono wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia w okresie od 24 października 2013r. do

14 stycznia 2014r. w K.uprawnień przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w K.oraz Prokuratora Rejonowego w K., poprzez nieprawidłowe prowadzenie postępowania w sprawie o sygn. akt 2 Ds. (...), czym działano na szkodę interesu prywatnego P. O.tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k., wobec braku w czynie znamion czynu zabronionego. W uzasadnieniu podniesiono, iż analiza zgromadzonego materiału dowodowego nie potwierdziła, aby prokuratorzy Prokuratury Rejonowej w (...)swoim zachowaniem wyczerpali znamiona przestępstwa z art. 231 § 1 k.k., wskazując, że w szczególności do kompetencji prokuratora Prokuratury Rejonowej wK.należało rozpatrzenie oraz wydanie decyzji merytorycznej w przedmiotowej sprawie. Zwrócono przy tym uwagę, że skoro orzeczenie zapadło w sprawie pozostaje w opozycji z twierdzeniami zawiadamiającego nie może to być automatycznie podstawą do uznania, że rozstrzygnięcie merytoryczne zapadło w wyniku zachowania wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 231 k.k.

Przestępstwo opisane w art. 231 k.k. należy do grupy przestępstw służbowych związanych z nadużyciem władzy i działaniem na szkodę interesu publicznego lub prywatnego. Działanie sprawcy, polegające na przekroczeniu uprawnień lub niedopełnieniu obowiązków, musi stwarzać zagrożenie dla jakiegokolwiek dobra ze sfery życia publicznego lub prywatnego. Ustalenie przekroczenia uprawnień związanych z daną funkcją publiczną wymaga nie tylko stwierdzenia, że dokonana przez funkcjonariusza publicznego czynność leży poza zakresem jego uprawnień musi ona bowiem pozostawać w związku formalnym lub merytorycznym z jego działalnością, w granicach w których zawarte są jego uprawnienia. Sprawcą opisywanego przestępstwa może być tylko funkcjonariusz publiczny wskazany w art. 115 § 3 kk. Jest to więc przestępstwo indywidualne właściwe, do którego znamion należy przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków wynikających z przepisów określających ich zakres w związku z zajmowanym stanowiskiem lub pełnioną funkcją (przepisy ustawy i rozporządzenia wykonawcze, w tym regulaminy, statuty), a także z istoty zajmowanego stanowiska lub pełnionej funkcji. Z **przekroczeniem uprawnień** mamy do czynienia przede wszystkim wtedy, gdy funkcjonariusz publiczny podejmuje czynność wykraczającą poza jego uprawnienia służbowe (np. decyzję pozostającą w kompetencji kierownika organu lub urzędu). Przekroczeniem uprawnień jest również czynność mieszcząca się wprawdzie w zakresie uprawnień funkcjonariusza, ale do podjęcia której nie było podstawy faktycznej lub prawnej; jest nim także wykonanie czynności, które stanowiło wyraźne nadużycie tych uprawnień (jako przykłady można wskazać: wydanie pozwolenia na prowadzenie pojazdów przez nieupoważnionego urzędnika; dokonanie przeszukania bez podstawy faktycznej i prawnej; stosowanie szykan lub groźby bezprawnej wobec osoby, u której dokonywane jest przeszukanie). Źródłem przypisanych mu uprawnień i obowiązków są przepisy ogólne odnoszące się do danego mu zakresu działania, a także zbiory przepisów szczególnych regulujących funkcjonowanie poszczególnych rodzajów służb.

Zgodnie z art. 239 § 1 k.k. podlega karze, kto utrudnia lub udaremnia postępowanie karne, pomagając sprawcy przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego uniknąć odpowiedzialności karnej, w szczególności kto sprawcę

ukrywa, zacierając ślady przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego albo odbywa za skazanego karę. Określone w art. 239 § 1 przestępstwo poplecznictwa godzi

w prawidłową realizację wymiaru sprawiedliwości. Jego istota polega bowiem na utrudnianiu lub udaremnianiu postępowania karnego przez udzielenie sprawcy przestępstwa pomocy w uniknięciu odpowiedzialności karnej. Poplecznictwo jest szczególną formą pomocnictwa, różniącą się od określonego w art. 18 § 3 k.k. pomocnictwa do popełnienia przestępstwa tym, iż działanie poplecznika następuje już po dokonaniu przestępstwa przez sprawcę, któremu udziela pomocy. Jednak gdyby pomoc w uniknięciu odpowiedzialności za konkretne przestępstwo została jego sprawcy przyrzeczona i stanowiła ułatwienie w popełnieniu tego przestępstwa, czyn wypełnia znamiona pomocnictwa określonego w art. 18 § 3 k.k.. Do znamion przestępstwa poplecznictwa należy utrudnianie lub udaremnianie postępowania karnego. Jest to więc przestępstwo materialne. Utrudnianie postępowania nie jest równoznaczne z jego udaremnieniem. Zgodnie z regulacją art. 239 § 1 k.k., objęte poplecznictwem zachowanie może polegać na: ukrywaniu sprawcy, zacieraniu śladów przestępstwa, odbywaniu za skazanego kary. Oprócz ukrywania sprawcy, zacierania śladów przestępstwa (np. ukrycie narzędzia, usunięcie z niego odcisków linii papilarnych, śladów krwi, zniszczenie dokumentów dowodowych itp.) oraz odbywania za skazanego kary, poplecznictwo może się przejawiać w innych czynnościach, jak np. ułatwienie sprawcy ucieczki z miejsca przestępstwa, skierowanie czynności śledczych na fałszywy trop przez dostarczanie nieprawdziwych informacji, wreszcie - na niepodejmowaniu przez funkcjonariusza publicznego, wbrew obowiązkowi, czynności śledczych lub ukryciu albo zniszczeniu zawiadomienia o przestępstwie w zamiarze umożliwienia sprawcy przestępstwa uniknięcia odpowiedzialności karnej. Podmiotem poplecznictwa może być każdy (przestępstwo ogólnospawcze), w tym funkcjonariusz publiczny. Poplecznictwo jest przestępstwem umyślnym, co oznacza, iż sprawca musi obejmować swoją świadomością, że udziela pomocy sprawcy przestępstwa i że ta pomoc powoduje lub może spowodować utrudnienie albo udaremnienie postępowania karnego. Udzielenie pomocy osobie niewinnej, nawet gdyby przeciwko tej osobie prowadzone było postępowanie karne, nie wypełnia istoty poplecznictwa. Świadomość sprawcy poplecznictwa, że osoba, której udziela pomocy, dopuściła się przestępstwa, nie musi mieć charakteru pewności ani dokładnej wiedzy o rodzaju i okolicznościach tego czynu. Wystarczy ogólna wiedza, iż w grę wchodzi pomoc udzielona sprawcy przestępstwa.

Po dokonaniu przez Sąd wnikliwej analizy akt niniejszej sprawy, genezy złożenia przez P. O. zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w D. treści postanowienia prokuratora w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa oraz treści zażalenia P. O., a także treści poprzednio wydanych orzeczeń w sprawach

z zawiadomień skarżącego, w ocenie Sądu w toku czynności podjętych przez Prokuratora nie dopuszczono się żadnych błędów konsekwencją, których mogłoby być uchylene zaskarżonego postanowienia.

Zdaniem Sądu, przychylając się w tym względzie do stanowiska Prokuratury Rejonowej w Ś., iż w toku przeprowadzonych w sprawie czynności zebrano wystarczający materiał dowodowy uzasadniający decyzję o odmowie wszczęcia śledztwa i przyjęcie, iż odnośnie czynu z art. 231 § 1 k.k. brak jest znamion czynu zabronionego.

Skarżący P. O. w rozpatrywanym zażaleniu (jak również w innych pismach) nie wskazuje żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń i zarzutów, lecz jedynie kwestionuje przyjęte rozstrzygnięcia nie zgadzając się z oceną materiału dowodowego, zarzucając wszystkim, którzy mają odmienne zdanie od niego organom wydającym orzeczenia inne niż oczekiwane przez skarżącego (wydając decyzję wbrew jego oczekiwaniom) popełnienie przestępstwa na jego szkodę. Okoliczności podnoszone przez P. O. w zażaleniu są powtórzeniem zarzutów stawianych początkowo Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym

w K., następnie Prokuratorom Prokuratury Rejonowej w K. a obecnie Prokuratorowi Prokuratury Rejonowej w D. zawartych w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa (oraz innych postępowaniach) i stanowią jedynie polemikę z orzeczeniem Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś., jak również innymi decyzjami organów ścigania.

Argumentacja skarżącego P. O. sprowadza się tylko i wyłącznie do wskazania, iż zgłoszone przez niego w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa działanie zostało błędnie zakwalifikowane jako czyn z art. 231 § 1 k.k., a w jego ocenie winno być kwalifikowane jako przestępstwo z art. 239 § 1 k.k. oraz wnioskując

o przeprowadzenie dowodu z zaświadczenia uzyskanego z ZUS (prawidłowo ostemplowanego). W ocenie Sądu nie sposób przychylić się do zarzutów błędnej kwalifikacji czynu zawartej w zaskarżonym postanowieniu, jednocześnie jednak wskazać należy, iż w działaniu Prokuratora Prokuratury Rejonowej w D.polegającym na odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie sygn. 2 Ds. (...) nie sposób dopatrzeć się wypełnienia zarówno znamion czynu zabronionego opisanego

w art. 231 § 1 k.k., jak również w art. 239 § 1 k.k.

Z powyższych względów, zdaniem Sądu, przychylając się w tym względzie do stanowiska Prokuratury Rejonowej w Ś., w przeprowadzonych

w sprawie czynnościach sprawdzających nie zebrano dowodów uzasadniających, że wskazywane przez P. O.osoby dopuścił się popełnienia czynu,

o którym donosi w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa, stąd orzeczono jak na wstępie.

(...)

(...)

ZARZĄDZENIE

(...)